

NYHEDSBREV

Juni 2024

STJERNEARKITEKTS BYGNINGER SYNLIGGØRES I HJØRRING

Sådan lød overskriften på en pressemeddelelse, som foreningen for en måned siden sendte ud. Den drejede sig om "Kampmann-projektet" med formidling af Hack Kampmanns bygværker i Hjørring Kommune gennem skiltning på bygningerne og en hjemmeside.

I april fik vi rejst de sidste penge, der skulle til for at realisere projektet, og vi arbejder nu intenst på at løse de praktiske opgaver, så vi kan markere gennemførelsen på Arkitekturens Dag, mandag 7. oktober.

Sparekassen for Hjørring By og Omegn omkring år 1900.

Kilde: Historisk Arkiv, Vendsyssel Historiske Museum

Hack Kampmann blev en af tidens store mestre, og i dag

ville vi nok kalde ham en stjernearkitekt trods hans beskedne, jyske facon. Han var provstesøn og boede i Hjørring i sin barndom, blev udlært som murer og uddannet som arkitekt i København. Hans karriere som arkitekt tog med få undtagelser sin begyndelse her i hjembyen, som han mellem 1875 og 1915 forsynede med smukke huse.

Kampmann var i en lang årrække kongelig bygningsinspektør for Nørrejylland og professor ved Kunstakademiet. De mest kendte vartegn fra Kampmanns hånd er Marselisborg Slot, Aarhus Teater, Toldboden i Aarhus, den store udvidelse af Glyptoteket og ikke mindst Politigården i København. Men han skabte altså også en perlerække af arkitektoniske vartegn i den nuværende Hjørring Kommune: Amtmandsboligen, det gamle posthus, den tidligere sparekasse og den tidligere tekniske skole omkring Postparkeringsen, toldkammeret, den første bygning på den nuværende sygehusmatrikel, det tidligere posthus i Sindal, og Rødvarehus i Lønstrup.

Hack Kampmann som professor ved Kunstakademiet, 1917. Foto: Lars Peter Elfelt. Det Kongelige Bibliotek.

Kampmann-projektet startede for fire år siden, da foreningen fik en henvendelse fra landskabsarkitekt Charlotte Helsted, der som Kampmann er bysbarn i Hjørring. Hun ville igangsætte et projekt, der handlede om synliggørelse af arkitektur i Hjørring, særligt Hack Kampmanns bygninger. “Jeg synes, at det er et nødvendigt projekt for en by med så mange smukke huse. Men bygningerne ligger jo som anonyme kunstværker i gadebilledet, og ingen kender til deres historie eller arkitekten bag. Det vil jeg gerne bidrage til at ændre på”, har Charlotte Helsted udtalt. Hun har drevet processen med frivilligt arbejde, men har haft brug for samarbejdspartnere, som endte med at være FBL-Hjørring og Vendsyssel Historiske Museum foruden Bente Mouritzen fra Hjørring Kommune.

Formidlingen af Kampmann og hans bygninger sker gennem smukke skilte, der bliver sat op på de ni bygninger, som er en del af projektet. Skiltene er designet af grafisk designer Nina Kampmann, der fortæller: “Min oldefar havde en særlig sans for form og kunstnerisk udsmykning, så derfor har jeg skabt skilte, små runde medaljer eller smykker til hans bygninger”. På hvert skilt er der en QR-kode, som linker til en hjemmeside med historien om bygningen og Hack Kampmann.

Projektet er udelukkende fondsfinansieret gennem midler fra Brødrene Hartmanns Fond, Dreyers Fond, Nordea-fonden og Nord Energi Fonden. Uden de fire fondes donationer ville det ikke have været muligt at formidle denne del af byens kulturarv, som nu bliver tilgængelig for alle på gadeplan.

Det er glædeligt, at fondene har kunnet se værdien i projektet, og at ejerne alle har stillet sig positive og bakket op. Vi har stor forhåbning til, at projektet vil skabe en øget opmærksomhed omkring bygningerne, så de går en tryk og fin fremtid i møde.

STATIONSKVARTERET I HJØRRING

Hen gennem foråret har foreningen arbejdet indgående med dette kvarter i Hjørring, som omfatter Jernbanegade, Kongensgade, Dronningensgade, Kochsvej og Korsgade. Kvarteret opstod i perioden fra jernbanens åbning i 1871 og indtil ca. 1900.

I foreningens bestyrelse har vi i flere år talt om to ting: en screening af kvarteret for bevarelsesværdige bygninger og en omdannelse af Postparkeringen til en Hack Kampmanns Plads.

At der netop her i foråret blev gjort noget ved det, skyldes tre aktuelle forhold:

- Foreningen blev først på året af Hjørring Kommune bedt om forslag til bevaringsudpegninger i fem kulturmiljøer. Stationskvarteret var ikke blandt dem, hvad vi fandt forkerkt.
- Der blev i efteråret vedtaget en plan for Hjørring Bymidte, som omfatter stationskvarteret.
- Endelig er foreningens Kampmann-projekt, som omtales længere oppe i nyhedsbrevet nået til realiseringsfasen, og fem af de ni bygninger, der indgår i projektet, ligger i stationskvarteret.

Bearbejdet billede fra Skråfoto brugt i foreningens arbejde med kulturmiljøet "Stationsbyen i Hjørring"

Arbejdet er resulteret i, at vi har nedfældet nogle tanker om en opgradering af området i et skrift, som er sendt til kommunen. I skriftet forsøger vi overordnet at "gribe" området, beskrive det og skitsere en historisk udvikling. Vi peger på et anseligt antal huse, som vi mener bør udpeges som bevaringsværdige i en bevarende lokalplan, og vi gør rede for behovet for en sanering af plangrundlaget for området. Desuden peger vi på nogle muligheder for at hjælpe en byforbedring på vej, og endelig giver vi et bud på, hvordan byens uomtvistelige "visitkort", Banegårdspladsen, kan blive interessant og tillokkende. Dokumentet kan findes her: <http://www.fblhjoerring.dk/wp-content/uploads/2024/06/Kulturmiljoe-Stationsbyen-ok.pdf>

Byvandring i Stationskvarteret i dejlig majsol

Nogenlunde samtidig med, at vi indsendte dokumentet til kommunen, afholdt vi onsdag, 22.maj, en byvandring i Stationskvarteret, hvor der i det flotteste forsommervejr blev fortalt historie; der blev fortalt historier; der blev set på huse; der blev præsenteret tanker fra FBL om kvarterets fremtid. Efter halvanden time, kunne de 35 deltagere drage hver til sit og forfølge indtrykkene og deres aftensmad.

RESTAURERING AF DEN GAMLE DOMKIRKE I BØRGLUM

Kirken på Børglum kloster er lukket i 2024 og 2025 for at gennemgå en gennemgribende restaurering. Onsdag, 24. april, fik 25 af foreningens medlemmer imidlertid mulighed for at få et lille indblik i processen.

Vi var inde i den stilladsfyldte kirke, hvor leder af restaureringen, arkitekt Søren Kibsgaard, fortalte om forberedelse, optakt og forløb indtil nu.

Der var også besøg i værkstederne hos konservatorerne og snedkerne, der som på billedet blandt andet luser huller efter rustne søm i træværk fra prædikestolen.

Endelig viste Anne Rottbøll og datteren Anne-Marie de nye udstillinger, man er ved at etablere; udstillinger, der knytter sig til henholdsvis restaureringen og baggrunden for arbejdet om optagelse på UNESCO's verdensarvsliste.

I ØNSKES ALLE EN DEJLIG SOMMER

Søren Thirup